

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
16. maj 2022

J nr. 2022-207

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 1. april 2022 stillet mig følgende spørgsmål 272 alm. del, som jeg hermed skal besvare.

Der er tidligere sendt en midlertidig besvarelse af spørgsmålet. Nedenfor fremgår den endelige besvarelse af Klima-, Energi- og Forsyningsudvalgets alm. del spørgsmål 272.

Spørgsmål 272

Ministeren bedes kommentere det materiale, som udvalget har modtaget fra Halm-selskabet i forbindelse med foretræde den 31. marts 2022 om at øge produktionen af vedvarende energi i den nærmest fremtid, jf. KEF alm. del - bilag 223 og 267.

Svar

Forslag 1: Øget produktion af biogas

Halm forventes i de kommende år generelt at få en stadig større anvendelse i den danske biogasproduktion i takt med, at anlæggene forbedrer deres evne til at anvende biomassen. Der er dog stadig udfordringer med en større anvendelse, og som forslaget også nævner, kræver det større investeringer i for- og efterbehandling samt evt. udbygning af reaktorkapacitet. Set fra et teknisk og økonomisk perspektiv vurderes der derfor på kort sigt stadig at være væsentlige barrierer i forhold til hurtigt at øge anvendelsen af halm som input til biogas.

Der er i dag en større mængde ikke-bjerget halm, som kan være med til at øge biogasproduktionen mere bæredygtigt end ved brug af energiafgrøder. I 2021 var den ikke-bjergede halmmængde 2,5 mio. ton. Set fra et ressourcemæssigt perspektiv er der således ikke noget til hinder for forslagernes implementering.

Fsva. A)

Det er op til anlæggene selv, hvorvidt de vil indrette deres reaktorer/anlæg til bedre at kunne håndtere halm, da indretningen og funktionen af anlæggene ikke er noget staten regulerer. Umiddelbart vurderes der derfor ikke at være behov for den foreslåede særlov mhp. at muliggøre omgående igangsættelse af byggeri af nye reaktorer.

Det bemærkes i den forbindelse, at en øgning af halmanvendelsen på 150.000 tons, som angivet i forslag A, vil alt andet lige resultere i en øget biogasproduktion på ca.

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Side 1/3

1,1 PJ. Sammenlignet med den samlede biogasproduktion i 2020-2021 svarer det til en stigning på ca. 5%.

Fsva. B)

En af måderne hvorpå halmen lettest kan anvendes til biogasproduktion er, som det også forslås i tilsendte materiale, at bruge pelletering eller brikettering, men prisen på denne type biomasse har hidtil været den største barriere. Biogasproducenter har hele tiden haft mulighed for at lave investeringer i eksisterende anlæg med henblik på bedre at kunne håndtere halm i reaktorerne.

Fsva. C)

En total erstatning af energiafgrøder (majs) med halm er ikke nødvendigvis hensigtsmæssig, da energiafgrøder kan være med til at øge halmanvendelsen gennem samensilering, hvor halm og energiafgrøder anvendes sammen for at gøre halmen mere anvendelig for anlæggene. Med aftale om forlængelse af energiafgrødegrænsen forbliver dette nu en mulighed for anlæggene frem til 31. juli 2023. På længere sigt er det dog forhåbningen, at halm også kan anvendes uden energiafgrøder. Set fra et fødevareperspektiv vil substitutionen imidlertid være fordelagtig, men energiafgrøder er ikke 1:1 substituerbare med halm, jf. svar til pkt. B. Det bemærkes samtidig, at en substitution vil have betydning for mængden af produceret biogas.

Hvis øget anvendelse af halm modsvares af reduceret brug af energiafgrøder, vil effekten på nettoproduktionen således være mindre end indikeret under svar til pkt. A. Ift. arealet der kan frigives til fødevareproduktion, hvis majs som input til biogas erstattes med halm, vurderes det relevante areal at være betydeligt lavere end de i forslaget angivne 50.000 ha. Vurderingen er baseret på den samlede anvendelse af energiafgrøder i produktionsåret 2020-2021, hvor energiafgrøder udgjorde ca. 5,5% af inputtet.

Forslag 2: Tilslutning af energianlæg til forsyning-/ledningsnettet

Der er rigtig mange steder i landet, hvor der er interesse for at opstille vedvarende energi, og det er en prioritet, at Energinet og netvirksomhederne får udbygget og sikret elnettet til en fremtid med mere vedvarende energi. Der er allerede igangsat flere initiativer, som skal gøre det muligt at sikre en tilstrækkelig netudbygning og en hurtigere tilslutning.

I forhold til at sikre en tilstrækkelig netudbygning, indgik regeringen og et bredt flertal i Folketinget sidste år en politisk aftale om et fremtidssikret elnet. Aftalen skal være med til at sikre, at eldistributionsnettet er gearret til fremtidens øgede forbrug af grøn strøm. Samtidig forventer Energinet at gennemføre investeringer i eltransmissionsnettet for 25 mia. mia. kr. frem til 2025, herunder reinvesterer Energinet årligt 1,5 mia. kr. for at vedligeholde den eksisterende kapacitet i eltransmissionsnettet.

I forhold til en hurtigere tilslutning af VE-anlæg, er det vigtigt at sikre de rette rammer, så VE-anlæg placeres steder, hvor der er plads i nettet. Det blev med Klimaaf-talen fra 2020 besluttet at gøre det muligt at opkræve geografisk differentieret pro-ducentsbetaling, der skal understøtte, at nye VE-anlæg placeres der, hvor elnettet bedst kan håndtere det. Det er med til at sikre de laveste samlede omkostninger for udbygningen af VE ved at holde den samlede pris nede for nettilslutning og det el-net, som skal transportere strømmen. Endvidere har Energinet og Dansk Energi udviklet et kapacitetskort, der kortlægger elnetplaceringer med hurtigere forventelig nettilslutning og indpasning af nye produktionsanlæg.

Det er Energistyrelsens vurdering, at den samlede VE-udbygning ikke påvirkes på den længere bane, selvom de forventede producenttariffer kan medføre en op-bremsning på kort sigt. Energistyrelsen vurderer derfor, at nedgangen på helt kort sigt bliver indhentet inden 2030.

Fsva. Fødevareforsyningsikkerhed

Jeg har indhentet bidrag fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, der oply-ser følgende:

”Med den russiske invasion af Ukraine står verden i en ekstraordinær situation, som rejser mange udfordringer. Det gælder også for landbrugs- og fødevarerektor-ren. Forventningen er desværre, at vi ser ind i en global fødevareresituation, som vil være udfordret i de kommende år. Der er derfor behov for fokus på, hvordan vi alle kan bidrage til den globale fødevarereforsyningsikkerhed og til at afhjælpe konse-kvenserne af krigen. Der skal tænkes nyt og visionært, og alle gode og konstruktive idéer og input værdsættes.

Regeringen lægger vægt på, at det er nødvendigt at fastholde fokus på den lang-sigtede udvikling fremfor at prioritere kortsigtede løsninger. En af vejene til at sikre den globale fødevarereforsyning for fremtiden er fortsat at prioritere den grønne om-stilling af landbrugs- og fødevarerektoren.

Jeg kan oplyse, at EU's medlemsstater i 2022 har fået mulighed for at opdyrke brakarealer, som i dag anvendes til at opfylde grønne krav under den direkte land-brugsstøtte. Muligheden for at opdyrke brakarealer i 2022 blev drøftet i aftalekred-sen bag implementering af landbrugsreformen for 2014. Der var ikke i aftalekred-sen opbakning til, at Danmark skulle benytte sig af denne mulighed. Det er endnu uvist, om Kommissionen vil foreslå mulighed for dyrkning af brakarealer i 2023.”

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen